

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Організаційно-управлінська та фінансово-господарська діяльність у дошкільній освіті»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Дошкільна освіта»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Загальної педагогіки та дошкільної освіти
Семестр	I
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	к.е.н., доц. Артюшок Вікторія Станіславівна
Контактна інформація	artvita@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна передбачає набуття компетентностей щодо теорії організації та управління різними видами діяльності ЗДО, формування у здобувачів уявлень про механізми управлінської діяльності менеджера дошкільної освіти, принципи, форми, методи та категорії організаційної та фінансово-господарської діяльності ЗДО; практичну підготовку до здійснення організаційно-управлінської та фінансово-господарської у закладах дошкільної освіти.
Мета та цілі	Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань організаційно-управлінської та фінансово-господарської діяльності в системі дошкільної освіти, а також формування у здобувачів готовності до реалізації завдань управління ЗДО. Завданням вивчення дисципліни є ознайомлення з теоретико-прикладними аспектами організаційно-управлінської та фінансово-господарської діяльності в системі дошкільної освіти; формування готовності розв'язувати практичні завдання в сфері організації та управління дошкільною освітою на основі опрацювання й аналізу професійно важливих знань; оволодіння методами моніторингу якості освітньої та організаційно-управлінської діяльності ЗДО; сприяння розвитку професійно-значущих властивостей особистості майбутніх фахівців, прояву їх лідерських якостей.
Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні знати: основні нормативно-правові документи, що регламентують і регулюють діяльність ЗДО різних типів і форм власності; основні аспекти організаційно-управлінської та фінансово-господарської діяльності закладу дошкільної освіти; принципи управління, умови та передумови успішного функціонування ЗДО; права та професійні обов'язки керівника ЗДО; основні вимоги до обсягу роботи та функціональних обов'язків педагогічного та іншого персоналу ЗДО; права й обов'язки вихованців та їхніх батьків як суб'єктів освітнього процесу ЗДО; технології управлінської діяльності

	керівників ЗДО; завдання діяльності органів управління дошкільною освітою, їх організаційну структуру; методи моніторингу якості освітньої та організаційно-управлінської діяльності в ЗДО. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти: застосовувати основи теорії управління у особистій практичній діяльності; організувати, аналізувати, планувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії; розробляти стратегію взаємодії з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, досягнення завдань закладу дошкільної освіти та реалізації дослідницьких й інноваційних проєктів; реалізовувати управлінські функції в організації різних видів діяльності керівника закладу дошкільної освіти (фінансово-господарської; педагогічної; методичної; харчування; медичного обслуговування; оздоровлення дітей та ін.).
Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills – соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше
Пререквізити	Вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на компетентностях, сформованих у межах навчальних дисциплін першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, достатніх для осмислення значущих питань управління в системі дошкільної освіти; доповнюється знаннями з навчальної дисциплін «Методична робота в закладі дошкільної освіти», «Сучасні технології організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти», які викладається паралельно

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Теоретичні основи управління в системі дошкільної освіти	Поняття управління. Сутність понять управління, керівництво, менеджмент. Розвиток науки управління. Теорія управління. Категорії «управління», «керівництво», «менеджмент», співвідношення між поняттями. Методологічні основи науки управління. Закономірності та принципи управління. Управління як процес. Мета і завдання управління. Циклічний характер процесу управління. Організація як об'єкт управління. Функції управління. Загальні та спеціальні функції управління. Визначення функцій управління. Основні функції методів освітнього менеджменту. Класифікація методів освітнього менеджменту. Стили керівництва.	Експрес опитування, тести
2. Організаційно-правові засади функціонування системи дошкільної освіти в Україні	Поняття «дошкільна освіта», «система дошкільної освіти». Завдання та принципи дошкільної освіти в Україні. Державна політика у сфері дошкільної освіти. Програми виховання і навчання дітей. Педагогічний процес у дошкільному закладі. Дошкільна освіта за кордоном. Органи управління системою дошкільної освіти. Заклад дошкільної освіти як перша ланка в системі освіти України. Типи ЗДО та їх характеристика. Статус ЗДО, заснованих на різних формах власності. Нормативно-правові документи щодо організації дошкільної освіти.	Кейси, есе
3. Управління дошкільним закладом освіти	Закон України «Про освіту». Термінологічні зміни. Закон України «Про дошкільну освіту». Основні напрями та функції управління в діяльності директора ЗДО. Поняття «освітній простір». Рівні діалогу, які застосовує керівник навчального закладу в сучасному просторі. Складові компетентності (функціональні компетенції) сучасного керівника навчального закладу, що впливають на управлінську	Кейси, есе, доповідь

	діяльність. Нормативно-правове забезпечення реалізації прав дитини. Форми роботи з батьками. Принципи взаємодії дитячого садка і сім'ї. Умови оптимізації взаємодії ЗДО та сім'ї.	
4. Управління системою дошкільної освіти в районі, місті, області, державі	Нормативно-правові документи про організацію державного контролю за діяльністю дошкільних навчальних закладів. Планування, періодичність, процедура проведення державної атестації ЗДО. Завдання, принципи державної атестації ЗДО. Роль методиста з дошкільної освіти РНМЦ у підготовці та проведенні державного контролю за діяльністю закладів дошкільної освіти в районі. Державна атестація закладів дошкільної освіти – основна форма державного контролю за діяльністю ЗДО. Порядок державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів.	Кейси, есе
5. Організація фінансово-господарської діяльності закладу дошкільної освіти	Дотримання закладом дошкільної освіти фінансової дисципліни та дисципліни звітності. Нормативно-правові документи, що визначають перелік фінансової документації в закладі дошкільної освіти. Взаємодія керівника ЗДО з централізованою бухгалтерією управління освіти. Кошторис ЗДО. Джерела фінансування діяльності ЗДО. Власні надходження бюджетних установ. Перелік додаткових платних послуг, які можуть надаватися установами та закладами системи освіти, в т.ч. ЗДО.	Кейси, практичні завдання
6. Основи документообігу в закладі дошкільної освіти	Поняття документообігу, його нормативно-правові засади в закладах дошкільної освіти. Аналіз управлінських документів, організації оперативного і архівного зберігання документів. Напрями вдосконалення документального забезпечення діяльності установи. Вимоги до діловодства, як невід'ємної складової діяльності ЗДО та його специфічні риси. Зміст та види номенклатури справ у закладі дошкільної освіти. Характеристика, види, та правила оформлення розпорядчих документів у ЗДО. Документація щодо особового складу: заява, характеристика, автобіографія, особовий листок з обліку кадрів, резюме. Трудова книжка.	Кейси, практичні завдання
7. Планування та організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти	Мета та принципи побудови річного плану. Зміст і структура річного плану діяльності дошкільного навчального закладу. Методика підготовки річного плану. Перелік додатків до плану роботи ЗДО на рік. Використані джерела. Контрольно-аналітична діяльність у ЗДО: мета, завдання, види, методи. Вимоги до здійснення контролю у ЗДО. Основні функціональні завдання внутрішнього контролю, його види та форми.	Кейси, практичні завдання, доповідь
8. Моніторинг якості освітньої та організаційно-управлінської діяльності ЗДО	Поняття якості освіти. Зміст проблеми якості освіти. Гармонізація якості за видами та формами освіти. Чинники, які забезпечують якість освіти. Суть поняття «моніторинг». Етапи становлення освітнього моніторингу. Об'єкти та суб'єкти освітнього моніторингу. Мета і завдання освітнього моніторингу. Принципи та функції освітнього моніторингу. Рівні освітнього моніторингу. Класифікація освітнього моніторингу. Вимоги до освітнього моніторингу. Процедура підготовки та проведення моніторингу. Участь у моніторингу. Результати моніторингу. Фінансування моніторингу. Про систему забезпечення якості освіти. Ліцензування освітньої діяльності. Громадська акредитація закладу освіти. Атестація педагогічних працівників. Сертифікація педагогічних працівників. Внутрішня система забезпечення якості освіти. Розроблення стратегії (політик) і процедур забезпечення якості освіти. Вивчення і оцінювання (самооцінювання). Звітування. Планування / визначення шляхів удосконалення.	Кейси, практичні завдання
9. Управління безпекою освітнього середовища ЗДО	Безпека; небезпека; комфорт; безпечне освітнє середовище, щільність освітнього середовища, безпека закладу освіти. Нормативна база з питань цивільного захисту у ЗДО. Заходи з цивільного захисту у ЗДО. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у дошкільній освіті.	Кейси, практичні завдання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Адміністративно-господарська діяльність у ДНЗ / Л.А. Швайка – Харків. : ВГ «Основа», 2017. – 298 с.
2. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу / І. Романюк. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 280 с.
3. Артюшок В.С. Ключові напрями управління інноваційним розвитком дошкільного закладу в умовах модернізації освіти. Інфраструктура ринку. 2022. № 67. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/67-2022>
4. Артюшок В.С. Розвиток кадрового потенціалу закладу дошкільної освіти. Економіка та суспільство. 2022. №36. С. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-25>
5. Артюшок В.С. Система цінностей як фактор формування стилю управління. Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах [Електронний ресурс]: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (19 березня 2020 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 70-73.
6. Артюшок В.С. Сучасні теорії лідерства та їх застосування. Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Рівне, 3 квітня 2020 року). МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне: РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2020. С. 18-22.
7. Атестація дошкільного навчального закладу / упоряд. : О.О. Феденко, І.В. Щербаківа, С.О. Азанієва та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 192 с.
8. Бабій І. Організація приватної дошкільної освіти. Умань: Алмі, 2014. 70 с.
9. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) затверджений Наказом МОН України №33 від 12.01.2021 р. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення 12.09.2022).
10. Біла О.О. Соціально-педагогічне проектування в закладах дошкільної початкової та позашкільної освіти (контекст університетської підготовки соціологів): навчально-методичний посібник / О. О. Біла. – Одеса: Астропринт, 2019. – 192 с.
11. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2019 – 240 с.
12. Божинський В. Організуємо державну атестацію навчального закладу по-новому. Практика управління дошкільним навчальним закладом. 2015. №3.
13. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 502 с.
14. Закон України «Про дошкільну освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> (дата звернення 12.09.2022)
15. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 12.09.2022)
16. Козак Л. Сучасна дошкільна освіта: європейський досвід. Освітологічний дискурс. 2017. № 3. URL: [Doi:10.28925/2312-5829.2017.3-4.2351](https://doi.org/10.28925/2312-5829.2017.3-4.2351) (дата звернення 12.09.2022)
17. Концепція розвитку освіти України на період 2015-2025 років : Проект URL: http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncept.pdf (дата звернення 12.09.2022)
18. Крутій К. Концепція постійного контролю за якістю дошкільної освіти. Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2009. №3. – С.4-6; №4. – С.35-36.
19. Мельничук Л.Б., Пагута Т.І., Артюшок В.С. Педагогічна діагностика рівнів сформованості уявлень дітей старшого дошкільного віку про професії дорослих. Наукові інновації та передові технології. 2022. №8(10). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-8\(10\)-88-99](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-8(10)-88-99)
20. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л. І. Федулової. – К. : Либідь, 2014. – 448 с.
21. Мистецтво управління ДНЗ / Л.А.Шик. – Х.: Вид. група «Основа», 2013. – 441с.
22. Навчально-методичний посібник з курсу «Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні» частина 1 для студентів напряму 012 Дошкільна освіта / Укл.: Степанова Т.М., Вдовиченко Р.П., Курчатова А.В. – Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. – 228 с.
23. Організаційна та адміністративна робота керівника дошкільного навчального закладу / Упор. Л.І. Ківшарь. – 2-ге видання, доповнене. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 344 с.
24. Положення про заклад дошкільної освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#Text> (дата звернення 12.09.2022)
25. Порадник керівника ДНЗ / Г.Ю. Кравченко, Н.Ф. Кугуєнко. – Х.: Видавництво «Ранок», 2015. – 192 с.
26. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» та «Вихователь закладу дошкільної освіти» URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesiynij-standart-kerivnik-direktor-zakladu-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення 12.09.2022)
27. Пшенична Л. В. Управління фінансово-економічною діяльністю навчального закладу : навчально-методичний посібник : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 8.18010020 «Управління начальним закладом» / Л. В. Пшенична. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 264 с. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Pshenichna_Upravlinnya.pdf (дата звернення 12.09.2022).
28. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 312 с.
29. Степанова Т., Курчатова А. Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні: навч.-метод. пос. К.: Видавничий Дім «Слово», 2018. 236 с.
30. Ткаліч Т.І. Економіка дошкільного навчального закладу: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Т.І. Ткаліч, Д.В. Степанова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2016. – 304 с.
31. Ткачук М.П., Коваль Л.А., Артюшок В.С. Управління змінами в контексті забезпечення сталого розвитку

- підприємства. Вісник ОНУ імені І.І.Мечникова. 2019. Т.24. Вип. 6(89). <https://doi.org/10.32782/2304-0920/6-79-13>
32. Фроленкова Н.О. Якість дошкільної освіти в Україні: феномен поняття. Молодий вчений. 2015. № 2 (17). С. 116–118.
33. Хіміна Л.Ф. Управлінський супровід моніторингових досліджень у навчально-виховному процесі. Управління школою. – 2017. – № 10-12 (526-528) – С.54-70.
34. Цивільний захист у ДНЗ / Упоряд. Л.А. Швайка – Х. : Вид. група «Основа», 2018. – 159 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-4)	30
Змістовий модуль 2 (теми 5-9)	30
Підсумковий контроль (теми 1-9)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни